

SYLWETKI PROFESORÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

83

WŁADYSŁAW RAJMUND LEPPERT

(1848—1920)

Władysław Rajmund Leppert urodził się 25 XII 1848 r. we wsi Łążek (dawny powiat żuromiński). Nauki pobierał w Mławie, potem w Warszawie w Gimnazjum Realnym i III Gimnazjum. W 1867 r. wstąpił na Wydział Matematyczno-Fizyczny Szkoły Głównej w Warszawie, a ukończył go w 1871 r. Już w czasie studiów brał udział w badaniach naukowych prof. E. Langerana nad elektrolizą związków organicznych. W trakcie kilkuletniego pobytu za granicą poszerzył zakres swoich zainteresowań naukowych w różnych placówkach: w 1873 r. u profesora chemii fizjologicznej M. Nenckiego w Bernie, w 1874 r. u prof. A. Baeyera, organika na uniwersytecie w Strassburgu, w latach 1875—1876 w Królewcu u profesora medycyny B. Naunyna i profesora chemii organicznej K. Graebego.

W latach 1877—1879 W. Leppert był asystentem prof. A. Popowa w Katedrze Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Rezultatem kilkuletnich badań naukowych była seria artykułów opublikowanych na łamach: *Czasopisma Aptekarskiego*, *Zdrowia*, *Gazety Lekarskiej*, *Przeglądu Technicznego*, *Wiadomości Farmaceutycznych*, *Wszechświata* i *Chemika Polskiego*, dotyczących m.in. związków terpenowych i kamforowych oraz czystości wody pitnej w Warszawie. W. Leppert interesował się również dziejami chemii w Polsce i podsumowaniem jego dociekań w tym zakresie był „Rys rozwoju chemii w Polsce do roku 1830”, wydany w Warszawie w 1918 r.

W 1880 r. wraz z teściem, Wincentym Karpińskim założył w Helenówku pod Pruszkowem fabrykę farb i lakierów, którą sam kierował i z czasem został jej jedynym właścicielem. Podjął w niej produkcję farb drukarskich, które wprowadził do zastosowania w drukarniach warszawskich. Uzyskał kilka patentów, m.in. na sposób gotowania olejów schnących oraz mieszanin z żywicami lub kopalami bez dostępu powietrza (1903, wspólnie z M. Rogwinem i A. Rudlingem) oraz nowy sposób otrzymywania kwasu octowego (wspólnie z von der Lindem), wprowadzony do przemysłu za granicą.

W Leppert przyczynił się do powstania w 1888 r. sekcji chemicznej w warszawskim oddziale Towarzystwa Popierania Rosyjskiego Przemysłu i Handlu, którego wiceprezesem był w latach 1895—1901. Kiedy w 1898 r. władze carskie zezwoliły na utworzenie Stowarzyszenia Techników (ST) w Warszawie, znalazł się wśród 54 jego członków założycieli. Był jednym z inicjatorów utworzenia w 1909 r. Koła Chemicznych przy ST, przewodniczył jego pracom w latach 1911—1916, a następnie był członkiem zarządu. Wielokrotnie wygłaszał w Kole odczyty. W uznaniu zasług nadano mu jako pierwszemu 17 II 1917 r. dyplom członka honorowego Koła. Należał również do grona twórców wychodzącego od 1901 r. *Chemika Polskiego*.

W Polsce niepodległej był W. Leppert jednym z organizatorów Polskiego Towarzystwa Chemicznego. W październiku

1919 r. zaproszono go do udziału w pracach zarządu, zaś w styczniu 1920 r. powierzono mu zorganizowanie komisji słownikowej. Wykorzystano tu jego doświadczenia jako członka od 1900 r. komisji w sprawie ustalenia słownictwa chemicznego w Akademii Umiejętności.

Jeszcze podczas trwania I wojny światowej władze ST, widząc rysujące się możliwości odzyskania przez Polskę niepodległości, uruchomiły cykl odczytów pt. „Potrzeba uprzemysłowienia kraju i ogólne widoki rozwoju przemysłu na ziemiach polskich”. W Leppert 19 II 1915 r. wygłosił jeden z głównych referatów tego cyklu pt. „Wielki przemysł chemiczny”, w którym szeroko uzasadnił potrzebę uprzemysłowienia kraju i utrzymania ścisłych związków przemysłu z nauką. Na nadzwyczajnym Zjeździe Techników Polskich, który odbył się w Warszawie w kwietniu 1917 r. przewodniczył obradom sekcji ogólnej działu chemicznego i został wybrany do grona honorowych prezesów.

W latach 1894—1920 jako członek Komitetu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie wykładał na kursach rzemieślniczych organizowanych przez Muzeum, brał udział w opracowaniu programów nauczania dla szkół rzemieślniczych po 1918 r. Jako wiceprezes Muzeum współuczestniczył w przekształcaniu jego poszczególnych działów w samodzielne instytucje: Towarzystwo Higieniczne, Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej. W 1918 r. był jednym z założycieli Centralnego Towarzystwa Rzemieślników w Państwie Polskim. W 1919 r. wszedł w skład Państwowej Rady Chemicznej, utworzonej przez ministra przemysłu i handlu.

Przez całe życie W. Leppert angażował się w organizowanie różnych form szkolnictwa wyższego w Warszawie. Wchodził w skład komitetu budowy Warszawskiego Instytutu Politechnicznego im. Mikołaja II, należał do głównych inicjatorów Kursów Przemysłowo-Rolniczych przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa (1911—1916), wchodził w skład ich Rady Naukowej. Po przekształceniu Kursów w 1916 r. w Wyższą Szkołę Rolniczą pełnił funkcje członka Rady Naukowej, Rady Nadzorczej, a także Wydziału Wykonawczego. Poparł, również finansowo, powstanie Towarzystwa Kursów Naukowych (TKN) i w latach 1906—1915 był jego członkiem zwyczajnym. Kiedy Rada Naukowa Wydziału Technicznego TKN powołała w grudniu 1914 r. Komisję Politechniczną dla opracowania programu przyszłej Politechniki Warszawskiej (PW), W. Lepperta zaproszono do grupy chemicznej. Służył swoim doświadczeniem przy opracowywaniu programu Wydziału Chemicznego PW. W uznaniu zasług 25 V 1920 r. został mianowany honorowym profesorem technologii chemicznej PW.

Prof. W. Leppert zmarł 12 VI 1920 r. w Warszawie i został pochowany na cmentarzu Powązkowskim (198-VI-11/12).

Opracował Józef Piłatowicz